

Vlaams
Parlement

ingediend op **893** (2016-2017) – Nr. 3
7 november 2016 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Steve Vandenberghe, Jos De Meyer en Koen Daniëls

over het ontwerp van decreet

betreffende de alternatieve financiering
van schoolinfrastructuur
via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Kathleen Helsen.

Vaste leden:

Vera Celis, Paul Cordy, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester, Kathleen Krekels, Kris Van Dijck;
Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jan Durnez, Kathleen Helsen;
Ann Brusseel, Jo De Ro;
Caroline Gennez, Tine Soens;
Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

Peter Persyn, Grete Remen, Willy Segers, Ann Soete, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde;
Caroline Bastiaens, Sabine de Bethune, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Jean-Jacques De Gucht, Francesco Vanderjeugd;
Katia Segers, Steve Vandenberghe;
Elke Van den Brandt.

Documenten in het dossier:

- 893** (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendement

INHOUD

I.	Inleidende uiteenzetting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs.....	4
1.	Algemene situering en stand van zaken	4
2.	Behoeften inzake schoolinfrastructuur	5
3.	Aandachtspunten bij DBFM	5
4.	Lessen uit de DBFM Scholen van Morgen.....	6
5.	Hoofdpijnen van het ontwerp van decreet	7
6.	Verdere stappen	8
II.	Bespreking	8
1.	Vragen en opmerkingen van de leden	8
1.1.	Tussenkoms van Jo De Ro	8
1.2.	Tussenkoms van Steve Vandenberghe	10
1.3.	Tussenkoms van Björn Rzoska.....	11
1.4.	Tussenkoms van Jos De Meyer	12
1.5.	Tussenkoms van Koen Daniëls	13
1.6.	Tussenkoms van Kathleen Krekels.....	14
2.	Antwoorden van minister Hilde Crevits	15
3.	Aanvullende vragen en slotreplieken	18
III.	Stemmingen	19
1.	Artikelsgewijze stemming	19
2.	Stemming over het geheel	20
3.	Stemverklaring	20
	Gebruikte afkortingen	21
	Tekst aangenomen door de commissie.....	22
	Bijlagen: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

Op datum van donderdag 20 oktober 2016 werd in de Commissie voor Onderwijs het ontwerp van decreet betreffende de alternatieve financiering van schoolinfrastructuur via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten toegelicht door minister Hilde Crevits. Zij maakte hierbij gebruik van een powerpointpresentatie, die terug te vinden is als bijlage 1 op de [dossierpagina](#) van dit verslag op [www.vlaamsparlement.be](#). Na grondige bespreking werd het ontwerp van decreet in licht geamendeerde versie goedgekeurd op diezelfde bijeenkomst. Tijdens de bespreking werd namens de minister ook toelichting verschaft door Jean Eliaerts, afgevaardigd bestuurder van AGION.

I. Inleidende uiteenzetting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs

1. Algemene situering en stand van zaken

Minister *Hilde Crevits* verklaart in haar toelichting voornamelijk te zullen ingaan op wat nieuw is, ten opzichte van het reeds bestaande DBFM-programma Scholen van Morgen. Verder legt ze uit dat het voorliggende ontwerp van decreet de concrete uitvoering is van de derde strategische doelstelling van het Masterplan Scholenbouw, dat de Vlaamse Regering op 17 juli 2015 heeft goedgekeurd. Deze doelstelling houdt in dat de Vlaamse Regering alternatieve pistes wil uitwerken om de schoolinfrastructuur te financieren. Dat staat ook in het Vlaamse regeerakkoord voor de legislatuur 2014-2019. Daar wordt bepaald dat men op het vlak van financiering ook alternatieve mogelijkheden wil benutten, voor zover deze haalbaar en wenselijk zijn én rekening houdend met hun ESR-impact op de schuldgraad.

De minister wijst er op dat er nu ook al enkele concrete realisaties zijn. Het huidige DBFM-programma Scholen van Morgen wordt volledig uitgevoerd. Aanvankelijk ging het om 165 projecten, maar na de btw-verlaging (van 21 naar 6 percent) zijn daar nog 17 extra DBFM-projecten bijgekomen, ten bedrage van 160 miljoen euro. De totale investeringswaarde van het huidige DBFM-programma bedraagt 1,5 miljard euro. Dankzij de hogergenoemde btw-verlaging kan er met dat bedrag echter meer gerealiseerd worden dan oorspronkelijk voorzien. De helft van de DBFM-bouwprojecten zijn reeds opgeleverd. Meer bepaald zijn 86 scholen al in gebruik, terwijl er 71 in aanbouw zijn. Elke week worden er gemiddeld twee projecten opgeleverd. Wat de inhaalbeweging in scholenbouw op dit moment kenmerkt.

Daarnaast is er ook het nieuwe instrument van de huursubsidies. Het decretale en regelgevende kader voor de huursubsidies is vorig schooljaar volledig uitgewerkt. Eind december 2016 moeten de huursubsidieaanvragen binnen zijn.

De Vlaamse Regering maakte ten slotte ook werk van een nieuw projectspecifiek DBFM-programma. Daarover gaat het voorliggende ontwerp van decreet.

De minister geeft een stand van zaken. In deze regeerperiode investeert de Vlaamse Regering via publiek-private samenwerking 478 miljoen euro extra in alternatieve financiering van schoolinfrastructuur. Het gaat dan over de projecten in het kader van pps die tot op heden zijn goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Binnen het huidige programma zijn er zoals gezegd ook 17 bijkomende DBFM-projecten. Daarnaast zal de Vlaamse Regering 300 miljoen euro (318 miljoen euro inclusief btw) investeren in kleinschalige nieuwe DBFM-projecten, samen met de private sector. Bij de goedkeuring van het Masterplan Scholenbouw in de zomer van 2015 was er daarvoor 200 miljoen euro voorzien. Bij de opmaak van de begroting 2017 werd daar nog eens 100 miljoen euro aan toegevoegd.

2. Behoeften inzake schoolinfrastructuur

De wachtlijsten en de historische onderhoudsachterstand in de scholenbouw zijn algemeen gekend. Over alle onderwijsnetten heen, heeft het onderwijs behoefte aan enkele miljarden euro aan bijkomende subsidies voor schoolinfrastructuur. De beschikbare kredieten voor scholenbouw bedragen in 2016 ongeveer 350 miljoen euro. Het gaat daarbij over de reguliere middelen en de capaciteitsmiddelen. Ondanks de moeilijke budgettaire tijden, is het investeringsbudget voor scholenbouw dus nog nooit zo groot geweest.

Naast het inzetten van deze klassieke reguliere middelen, gaat de regering – omdat haar middelen nu eenmaal beperkt zijn – ook op zoek naar volwaardige alternatieven ter financiering van schoolinfrastructuur. Op dat vlak verschilt ze dan ook principieel van mening met de Vlaamse Onderwijsraad die alle formules verwerpt die afwijken van de reguliere financiering. De Vlor is immers van oordeel dat DBFM geen antwoord is voor de bestaande noden aan nieuwbouw. Voor de Vlor is DBFM alleen mogelijk voor specifieke problemen.

De minister is daarentegen de mening toegedaan dat het goed is om ook de alternatieve pistes minstens te onderzoeken en desgevallend ook te bewandelen. Ter gelegenheid van de opening van de nieuwe scholen die werden gebouwd in het kader van het bestaande DBFM-programma Scholen van Morgen, heeft ze al vele keren persoonlijk kunnen vaststellen dat heel wat directies en schoolbesturen enthousiast reageren. Ze waarderen de innovatieve wijze waarop de private sector kan bijdragen aan het uitwerken van nieuwe schoolgebouwen en -concepten.

Daarnaast wordt ook vanop Europees niveau al enige tijd aangedrongen om opnieuw meer te gaan investeren, ook in het onderwijs. Daarbij wordt vaak het concept van de pps vermeld.

De minister benadrukt daarbij dat de Vlaamse Regering het voorliggende concept van nieuwe projectspecifieke DBFM op voorhand heeft afgetoetst bij Eurostat. Het gaat om een zuivere piste, zonder overheidsparticipatie en zonder overheidswaarborg voor de financiering. Eurostat heeft daarover een gunstig advies uitgebracht. Een gunstig advies van Europa was overigens ook een van de voorwaarden die binnen de Vlaamse Regering waren afgesproken om met deze nieuwe DBFM te kunnen starten. Het advies in kwestie is ondertussen beschikbaar op de website van Eurostat. Het voorliggende DBFM-concept en het bijbehorende contract blijven binnen de geschetste ESR-kaders.

3. Aandachtspunten bij DBFM

Eurostat formuleerde wel een aantal voorwaarden waarmee terdege rekening is gehouden. Zoals gezegd, bieden deze projecten belangrijke opportuniteiten inzake investeringen. Ze moeten ESR-matig echter toegelaten zijn.

De opdrachtgever van een DBFM-project, in dit geval het schoolbestuur, moet vooreerst heel goed nadenken over de projectdefinitie. Dat zijn haar wensen voor de schoolinfrastructuur, op korte en op langere termijn. Het openstellen van de gebouwen is zeker mogelijk, maar ook dat moet vooraf goed ingeschat worden. Dat is belangrijk voor de private partner. De bezettingsmatrix van de schoolinfrastructuur moet heel goed ingevuld worden vooraleer men een individueel DBFM-contract kan afsluiten.

Ondanks alle mogelijke ondersteuning, blijkt nog altijd dat de schoolbesturen hierover vaak niet zo grondig nadenken. Als een DBFM-school achteraf haar bezettingsmatrix wil wijzigen, leidt dat dan ook tot onverwachte kosten.

De toegevoegde waarde van een DBFM-project is dat het niet alleen gaat over de voorbereiding en de uitvoering van het bouwproject, maar dat er ook een langdurige structurele samenwerking is rond het onderhoud. De DBFM-partner neemt gedurende dertig jaar het onderhoud voor zijn rekening. Daarbij wordt er gewerkt met technische outputspecificaties, dat zijn duidelijke kwaliteitseisen, en met strafpunten. Op het einde van de overeenkomst moet er een goed onderhouden gebouw overgedragen worden. Dat heeft bijgevolg een kostprijs. Die langdurige samenwerking is fundamenteel, ook voor de ESR-benadering. In een klassieke aanbesteding tot bouw van een school gaat de aandacht vooral naar de realisatie van het gebouw. Het kan dan al eens gebeuren dat nadien de noodzakelijke preventieve of correctieve onderhoudswerken te lang uitgesteld worden waardoor de staat van het gebouw snel achteruit kan gaan. In de DBFM-formule wordt dit vermeden door duidelijke contractuele afspraken te maken met betrekking tot het dertigjarige onderhoud.

Het gedreven en punctuele projectmanagement is een sterk punt van de Scholen van Morgen. In dit verband vermeldt de minister heel in het bijzonder het team van projectmanager Philippe Monserez van AG Real Estate. De private partner heeft er alle belang bij dat er snel duidelijkheid komt over de wensen van de school zodat er een goede afstemming kan ontstaan tussen het ontwerp, de bouw en het onderhoudsaspect. De timing van de realisatie van het project moet ook strikt bewaakt worden. De private partner zal immers pas vergoedingen ontvangen vanaf het ogenblik dat het gebouw effectief beschikbaar is, dus bij de voorlopige oplevering.

De DBFM-methodiek zorgt er op die manier voor dat de inhaalbeweging inzake scholenbouw op het terrein momenteel – in het huidige DBFM-programma – op een efficiënte manier vorm krijgt. De doorlooptijd om een nieuwe school te bouwen wordt strak gemonitord.

4. Lessen uit de DBFM Scholen van Morgen

Zoals hoger reeds vermeld, vraagt de Vlor dat men lessen zou trekken uit het vorige DBFM-programma, Scholen van Morgen. De minister benadrukt dat de Vlaamse Regering dat effectief gedaan heeft. Men behoudt de sterke punten en probeert de zwakke punten te verbeteren.

Bij Scholen van Morgen stond één enkele private partner in voor de realisatie van het hele programma, dat bestond uit een groot aantal potentieel geïnteresseerde scholen. Na de aanduiding van de private partner hadden de scholen destijds nog de keuze om al dan niet een contract af te sluiten. De financiële markt en de pps-context waren toen nog anders. Toen ging men ervan uit dat alleen een heel groot pps-project de belangstelling zou wekken van de private partijen. Ondertussen is de kritische drempel voor de omvang van de pps-projecten gezakt. Bovendien hebben de private en de publieke sector ook meer ervaring opgedaan met dergelijke DBFM-projecten.

In het nieuwe DBFM-programma gaat het om meer kleinschalige, projectspecifieke DBFM-overeenkomsten. Clusters van scholenbouwprojecten kunnen nu variëren van 20 tot 50 miljoen euro. Wellicht zullen een tiental van dergelijke clusters in de markt gezet kunnen worden.

De Vlaamse Regering streeft ook naar een zo groot mogelijke betrokkenheid van de inrichtende machten. De schoolbesturen zullen nu zelf de gunningsprocedure uitvoeren voor het aanduiden van een private partij die het project moet realiseren. Op vraag van de Vlor zullen AGION en een projectbureau voor de nodige ondersteuning zorgen, vóór, tijdens en na het afsluiten van de DBFM-overeenkomst. AGION zal ook een lijst opstellen van private DBFM-partners, die door de inrichtende machten kunnen aangezocht worden om een offerte in te dienen. In het hui-

dige DBFM-programma Scholen van Morgen was de private partij voor alle DBFM-projecten vooraf vastgelegd.

De grotere betrokkenheid van de inrichtende machten impliceert een grotere juridische verantwoordelijkheid. Daarom wordt er dus, zoals gezegd, ook een projectbureau geïnstalleerd, met vertegenwoordigers van de onderwijsnetten en -koepels en met deskundigen inzake schoolinfrastructuur en pps. De Vlor benadrukt dat de samenstelling van het projectbureau een evenwichtige beoordeling van de projecten mogelijk moet maken. Daarbij moet men oog hebben voor een evenwicht tussen de pedagogische kwaliteit van de gebouwen en hun verhandelbaarheid op de markt.

De scholen moeten een goede inschatting kunnen maken. Het gaat namelijk om heel gedetailleerde en omvangrijke contracten. Het gaat ook over een samenwerking voor dertig jaar. Met de private partner moeten er dus duidelijke, geschreven afspraken zijn over het realiseren van het project, het onderhoud, de wijzigingen tijdens de looptijd, het waarborgen van de kwaliteitseisen gedurende de looptijd van het contract en de overdracht van een kwalitatief goed schoolgebouw op het einde van de DBFM-overeenkomst. Door prestatiegerelateerde beschikbaarheidsvergoedingen moet men de private partner blijvend stimuleren tot een goed kwaliteitsvol onderhoud van het gebouw gedurende dertig jaar.

Ondertussen werd er al een model van DBFM-overeenkomst opgemaakt, in overleg met het INR en Eurostat. Dat is essentieel voor het realiseren van de ESR-neutraliteit. Er mag bijvoorbeeld geen enkele participatie zijn van de overheid in de private DBFM-vennootschap.

Omwille van de ESR-neutraliteit blijven ook een aantal essentiële elementen van het huidige DBFM-programma Scholen van Morgen behouden. Zo betaalt het schoolbestuur gedurende dertig jaar een beschikbaarheidsvergoeding aan de private partner (DBFM-vennootschap). Hiervoor wordt het gefinancierd (gesubsidieerd) door de Vlaamse overheid. Na dertig jaar is er een kosteloze eigendoms-overdracht naar de inrichtende macht. Minister Crevits denkt dat dit laatste vaak vergeten wordt bij het vergelijken van de kostprijs tussen bouwen via het klassieke systeem en bouwen via de DBFM-formule. Binnen de nieuwe DBFM-programma's zullen dezelfde subsidiepercentages worden gehanteerd als binnen Scholen van Morgen, namelijk 81,5 percent voor het basisonderwijs en 71,5 percent voor het secundair onderwijs. De scholen van het GO! ontvangen uiteraard honderd percent financiering.

Er komt ook nog een formele evaluatie van Scholen van Morgen. Nu is dat echter nog niet mogelijk. Eerst moeten er voldoende DBFM-scholen opgeleverd zijn en moet de onderhoudsperiode een tijdje lopen. Als de Vlaamse Regering op deze formele evaluatie zou wachten, zou ze in de huidige regeerperiode geen nieuwe pps-constructies kunnen opzetten.

5. Hoofdpijnen van het ontwerp van decreet

De minister overloopt daarna in grote lijnen de inhoud van het ontwerp van decreet. De omstandige memorie van toelichting gaat uitgebreid in op de adviezen van de Vlor en van de Raad van State. Ze geeft ook aan op welke punten het voorontwerp werd aangepast op basis van de adviezen.

De Raad van State had bijvoorbeeld gevraagd naar een verdeling in hoofdstukken, omwille van de leesbaarheid van het ontwerp van decreet. Daarbij werd er een logische en chronologische volgorde gehanteerd op basis van het te volgen traject voor het realiseren van de nieuwe projectspecifieke DBFM-contracten.

Hoofdstuk 1 bevat de algemene bepalingen, een aantal definities en het plan van aanpak. Dit ontwerp van decreet heeft hetzelfde toepassingsgebied als het vorige decreet. Met de onderwijsverstrekkers werd afgesproken om de focus opnieuw te leggen op het leerplichtonderwijs. Het hoger onderwijs en het dko worden dan ook uitgesloten. Waarbij de minister erop wijst dat het dko eventueel toch ook gebruik zal kunnen maken van de nieuw op te richten DBFM-gebouwen, via het principe van de multifunctionaliteit van de schoolgebouwen. Ook de oprichting van het projectbureau wordt vermeld in hoofdstuk 1.

Hoofdstuk 2 gaat over de selectie en de rangschikking van de clusters van DBFM-scholenbouwprojecten. De projectaanvragen van de inrichtende machten zullen moeten voldoen aan de selectiecriteria van artikel 10 van het ontwerp van decreet. Zowel AGION als het GO! brengen advies uit aan de Vlaamse minister van Onderwijs over de selectie en de rangschikking van de aanvragen binnen hun onderwijsnet. Het GO! heeft natuurlijk een autonome positie. De Vlaamse Regering neemt – op voorstel van de minister van Onderwijs – de uiteindelijke beslissing over de selectie en de rangschikking van de projecten.

Hoofdstuk 3 betreft de DBFM-toelage zelf. AGION krijgt de machtiging om verbintenissen aan te gaan tot betaling van de toelage. Naar verluidt zal op dit punt vanuit de meerderheid ook een amendement worden ingediend, over de hoogte van het jaarlijkse maximumplafond aan uit te keren DBFM-toelages.

Hoofdstuk 4 bepaalt onder welke omstandigheden er eventueel nog beroep kan worden gedaan op de reguliere financiering. Dat was een vraag van de Vlor. De minister vindt het logisch dat de inrichtende machten gedurende die dertigjarige periode nog een beroep kunnen doen op reguliere middelen voor nieuwe specifieke behoeften, zolang het maar niet gaat om een dubbele subsidiëring van hetzelfde schoolgebouw.

Hoofdstuk 5 gaat over de kosteloze overdracht van een kwalitatief, goed onderhouden schoolgebouw op het einde van de DBFM-overeenkomst.

Hoofdstuk 6, ten slotte, bevat nog een bepaling over de gemeenschapswaarborg die verleend kan worden met betrekking tot het eigen aandeel van de inrichtende macht. Dat is dus het aandeel waarvoor er geen DBFM-toelage wordt voorzien.

6. Verdere stappen

De eerstvolgende weken moeten er nog een aantal stappen worden gezet: de goedkeuring van het ontwerp van decreet in de plenaire vergadering, het voorbereiden van een oproep, de voorbereidingen voor de opmaak van de aanbestedingsdocumenten, de opmaak van de uitvoeringsbesluiten en de opstart van het projectbureau. Voor alle verdere stappen houdt de Vlaamse Regering ook contact met de Europese instanties.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkoms van Jo De Ro

Jo De Ro heeft altijd geloofd dat de DBFM-formule, ondanks de bedenkingen die in dit parlement werden geformuleerd qua effectieve kostprijs en qua aanrekenbaarheid op de overheidsbegroting, een grote boost zou geven aan de scholenbouw. Nu blijkt die verwachting juist te zijn. Voor een soortgelijke periode van dynamiek en snelle realisaties moet men al teruggaan tot de jaren vlak na het Schoolpact. Toen ging het echter meestal om paviljoentjes, en niet om grote, moderne gebouwen.

Met die paviljoentjes heeft men het overigens vele jaren moeten doen, tot ze in het relatief nabije verleden grotendeels werden afgebroken.

Over de nieuwe schoolgebouwen werd goed nagedacht. Een dergelijk schoolgebouw heeft immers niet alleen een impact op het onderwijs, maar ook op de hele buurt, zeker als de inrichtende macht streeft naar een brede school, waar ook de ouders en de grootouders welkom zijn en waar er plaats is voor het verenigingsleven.

Wie ooit zelf al eens bouwheer was, kan alleen respect hebben voor de prestatie die Scholen van Morgen heeft geleverd, samen met vijftien bouwconglomeraten. Het lid is tevreden over de snelheid van bouwen, het overleg en het respecteren van de budgetten. De kostprijs per vierkante meter ligt voor de Vlaamse Gemeenschap weliswaar hoger, maar het risico wordt ook voor dertig jaar mee opgenomen in de prijs. Bij een school die in eigen beheer wordt gebouwd, kunnen de kosten snel oplopen, zodat uiteindelijk slechts een relatief klein gedeelte van de prijs gedekt wordt door de AGION-subsidie. De subsidie stijgt namelijk niet mee.

Men moet beseffen dat bouwen niet de corebusiness is van kleinere schoolbesturen. Het is dus belangrijk om te kunnen rekenen op de expertise van een sterke partner. De schoolbesturen hechten veel belang aan de zekerheid van een vastgestelde prijs. Ze rekenen echter ook op een stabiele financiering via de werkingsmiddelen. Hij is tevreden dat dit ontwerp van decreet op dat vlak voorziet in engagement op langere termijn.

Dit belet niet dat bij het lid wel nog een aantal bezorgdheden leven. Toen voormalig onderwijsminister Frank Vandenbroucke dit project voor het eerst vermeldde, had hij het ook over een enorme stimulans voor de Vlaamse economie, die een paar duizend banen zou opleveren. In werkelijkheid werd het werk echter vooral uitgevoerd door hardwerkende buitenlandse werknemers, vooral Polen, Portugezen en Spanjaarden, binnen tijdelijke detachingscontracten. De bouwsector vreest dat het DBFM-bouwen, door zijn volume, techniciteit en complexiteit, alleen interessant is voor heel grote bedrijven. Heeft men daarmee rekening gehouden in dit ontwerp van decreet?

Wordt het gebruik van de DBFM-gebouwen door derden voldoende gepromoot binnen dit ontwerp van decreet? De private partner dient met de multifunctionaliteit rekening te houden bij de keuze van de materialen. Hij moet namelijk gedurende dertig jaar instaan voor de reparatiekosten, en een intensief gebruik zorgt voor een grotere slijtage. Dat besef ontbreekt soms nog bij de inrichtende machten. Binnen de reguliere scholenbouw kan men van AGION een bepaalde subsidie krijgen per vierkante meter, of men de school nu openstelt voor het verenigingsleven of niet. De steden en gemeenten stellen hun schoolgebouwen per definitie open voor de verenigingen binnen hun grondgebied, maar dat maakt geen verschil voor de subsidiëring. De inrichtende macht moet de bijkomende kosten voor deze maatschappelijk belangrijke keuze volledig zelf dragen.

Het deeltijds kunstonderwijs komt binnen dit ontwerp van decreet niet in aanmerking voor de DBFM-formule. Dat is een keuze van de minister en van de onderwijsinrichters. De afgelopen decennia vertrok de hogere overheid van het standpunt dat de academies vooral ten laste dienden te zijn van de gemeenten. De gemeenten moesten dus meer dan negentig percent van de kosten dragen. Men ging er daarbij van uit dat de gemeenten over voldoende geld beschikten. Die tijd is echter lang voorbij. Als men wil dat het dko een bloeiende sector blijft, dan kan men het dko niet blijven uitsluiten.

In de pers verschijnen geregeld berichten over de zogenaamde discriminatie tussen de netten bij de verdeling van de infrastructuurgelden. Het lid verklaart allergisch te zijn voor dergelijke reacties. Hij verwijst in dat verband naar de sub-

sidiëringspercentages voorzien in artikel 14 van het ontwerp van decreet. Voor het basisonderwijs van het gesubsidieerd onderwijs wordt bijvoorbeeld meer dan tachtig percent van de DBFM-kosten gedragen door de Vlaamse overheid. Voor het GO! bedraagt de subsidiëring weliswaar honderd percent, maar na dertig jaar wordt die school dan wel volle eigendom van de Vlaamse Gemeenschap, terwijl ze in het gesubsidieerd onderwijs overgaat naar een private vzw, een gemeente of een provincie.

1.2. Tussenkomen van Steve Vandenberghe

Steve Vandenberghe weet dat de uitdagingen inzake schoolinfrastructuur groot zijn, zowel inzake renovatie als inzake capaciteitsuitbreiding. In het verleden heeft zijn fractie op dat vlak zelf de bakens verzet en dat heeft nog steeds een invloed op het voorliggende ontwerp van decreet. De DBFM-formule, die onder sp.a-ministers werd opgestart en doorgevoerd, leverde om en bij de 1,5 miljard euro aan investeringen op. De noden blijven echter hoog. Daarom heeft zijn fractie vorig jaar een conceptnota Onderwijsinfrastructuur (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 402/1*) voorgelegd, waarin de capaciteitsnoden en het streven naar multifunctionaliteit van het patrimonium centraal stonden. De omvang van de investeringen, ook binnen de reguliere onderwijsfinanciering, acht hij cruciaal voor kwaliteitsvolle en toereikende onderwijsinfrastructuur. De alternatieve financiering via DBFM is een aanvullende piste waarbij ook private middelen worden aangewend. Daarom oordeelt zijn fractie dat bijkomende middelen noodzakelijk zijn.

Minister Hilde Crevits zet de investeringen van haar voorgangers verder, na een daling in het begin van deze regeerperiode. De minister stelt dat de zwakke punten van de Scholen van Morgen worden bijgesteld in dit ontwerp van decreet. Het lid beseft dat de formele evaluatie pas gepland is tegen eind 2018. Hij kan zich echter niet voorstellen dat er geen grondige evaluatie is gebeurd van de vorige DBFM-regeling, als basis voor het nieuwe decreet. Daarover wil zijn fractie dan ook meer informatie.

Zijn fractie vindt het een goede zaak dat schooldirecteurs of zelfs leerkrachten niet meer belast worden met de administratieve en technische problemen van dergelijke infrastructuurprojecten. Het bundelen van de expertise vergroot ook de kracht om een goed project te realiseren. Daarnaast moet de pedagogische insteek van deze projecten echter ook gewaarborgd blijven. De schoolteams moeten wel een inhoudelijke input kunnen geven, zodat de uiteindelijke gebouwen aangepast zijn aan hun noden. Hoe ziet de minister dit evenwicht gewaarborgd in het nieuwe ontwerp van decreet?

De eerste bevindingen over Scholen van Morgen tonen aan dat de gesloten contracten een maximaal gebruik van de infrastructuur soms in de weg staan. Dienaangaande verwijst de spreker naar de discussie in de plenaire vergadering van 2 maart laatstleden, naar aanleiding van actuele vragen van Elisabeth Meuleman en Koen Daniëls (*Actuele Vragen VI.Parl. 2015-16, nr. 230 en 231*). Zijn fractie is een grote voorstander van het concept brede school en van het maximaal benutten van de maatschappelijke infrastructuur waarin de overheid investeert. Daarom staat ze positief tegenover het opnemen van multifunctionaliteit in de criteria. De scholen moeten dit brede gebruik echter kunnen blijven waarborgen. De M van Maintain (eigenlijk 'maintenance') in de DBFM-formule mag geen slot op de deur van de brede school betekenen.

Het M-decreet benadrukt dat fysieke beperkingen geen rem mogen zijn op de toegang tot het gewone onderwijs. Dit signaal is echter zinloos als de scholen niet echt toegankelijk zijn. Daarom wil Steve Vandenberghe weten hoe de maximale toegankelijkheid gegarandeerd is binnen de DBFM-projecten.

Ook in deze DBFM-formule is gekozen voor een periode van dertig jaar. Dat is de gangbare termijn voor grote projecten. Hij meent dat men hier desgevallend ook andere termijnen had kunnen voorzien. Heeft de minister ook gedacht aan een dergelijke vorm van flexibiliteit voor de termijn, naast de flexibiliteit in de omvang? In dit verband dringt hij aan op meer maatwerk én op publieke betrokkenheid. Het bankwezen zou een instrument kunnen ontwikkelen dat toelaat om geld van de gewone spaarder in te zetten voor de private financiering van dit soort van pps-projecten.

Net als de Vlor heeft hij enkele vragen over de verhouding tussen de verschillende onderwijsverstrekkers. Naar het zich laat aanzien wordt Onderwijsdecreet II hier immers opnieuw losgelaten, hoewel dit in het kader van Scholen van Morgen duidelijk omschreven werd als een eenmalige operatie.

1.3. Tussenkoms van Björn Rzoska

Björn Rzoska had gehoopt dat dit ontwerp van decreet een stevige evaluatie zou bevatten van de eerdere decreten over dit onderwerp. De Vlor en de SERV stellen in hun advies dat het aangewezen is om decreten goed te evalueren vooraleer men bijkomende stappen zet. Ze suggereren zelfs om in de memorie van toelichting bepalingen over de evaluatie op te nemen. De minister heeft echter alleen mondeling naar een evaluatie verwezen. Hij vraagt dat het parlement zou kunnen beschikken over de evaluatie van het project Scholen van Morgen, die zijns inziens toch al wel in de een of andere vorm beschikbaar zal zijn.

Indertijd (2004-2005) werden er voor het opstarten van het project Scholen van Morgen twee belangrijke argumenten aangehaald: dit zou een snellere realisatie van de projecten mogelijk maken en het zou geen begrotingstechnische impact hebben. Geen van beide ambities lijkt echter te zijn waargemaakt. Uiteindelijk moest er toch een bedrag van anderhalf miljard euro ingekanteld worden in de begroting. En de doorlooptijd van de projecten was ook langer dan de zeven of acht jaar waar men aanvankelijk aan dacht. Een evaluatie is dus zeker noodzakelijk vooraleer men een volgende stap zet. Dat is dan ook zijn belangrijkste vraag.

Op 19 oktober laatstleden, werd de ad-hoccommissie voor alternatieve financiering van overheidsinvesteringen opgestart die de ervaringen van de afgelopen decennia moet in kaart brengen en evalueren en die op basis daarvan aanbevelingen moet formuleren voor de Vlaamse Regering. Hij vraagt zich af waarom dit ontwerp van decreet toch al wordt ingediend vooraleer die commissie haar werk heeft afgerond.

Het regeerakkoord zegt dat er een meerwaardescan moet worden uitgevoerd vooraleer men kiest voor alternatieve vormen van financiering. Dit ontwerp van decreet toont niet echt aan wat de meerwaarde is van deze formule ten opzichte van andere vormen van financiering. Op dit ogenblik ligt de rente op de markt nochtans laag. Het programma Scholen van Morgen is ook vijftien percent duurder dan de reguliere financiering.

De twee belangrijkste opmerkingen van Eurostat betroffen de waarborgregeling en de financiële participatie in de projectvennootschap. De minister laat dat los in dit ontwerp van decreet. De spreker denkt dat dit de enig mogelijke oplossing is. In dit verband had hij graag ook het advies van Eurostat gezien. De vorige minister van Onderwijs, Pascal Smet, heeft enkele keren geprobeerd om, in de contracten van de Scholen van Morgen, de risico's meer door te schuiven naar de privé-partner. Doorgaans is dat echter niet gelukt omdat de kostprijs van het project dan eveneens naar omhoog zou zijn gegaan. Nu beslist de Vlaamse Regering om geen financieel risico meer te nemen. Er is geen waarborg meer en de overheid participeert niet meer in de projectvennootschap. Hij vermoedt dat de privé-partners dan

een hoger tarief zullen hanteren omdat ze een groter deel van het risico moeten dragen.

Groen is niet principieel tegen alternatieve financiering, op voorwaarde dat het systeem goed in elkaar zit en correct gehanteerd wordt. Ondertussen hebben heel wat bouwondernemingen en private investeerders de nodige expertise in het opzetten van duurzame en multifunctionele schoolgebouwen. Waarom grijpt men nu desalniettemin toch opnieuw naar de DBFM-formule? Kan die expertise niet gewoon worden ingezet binnen klassieke gefinancierde projecten?

1.4. Tussenkoms van Jos De Meyer

Jos De Meyer merkt op dat het regeerakkoord duidelijk stelt dat er alternatieve pistes zullen worden onderzocht voor een meer kleinschalige DBFM. De absolute voorwaarde daarbij was dat de operatie ESR-neutraal diende te zijn. In het begin van deze regeerperiode werd het Masterplan Scholenbouw opgesteld, dat eveneens verwees naar alternatieve financiering. De grootschalige DBFM van de vorige regeerperiode werd de voorbije jaren uitgevoerd. De jaarlijkse extra capaciteitsmiddelen zijn beter gestructureerd dan voorheen. De projecten op de reguliere wachtlijst worden langzaam verder uitgevoerd. Hij hoopt dat dat in een versneld tempo zal kunnen worden gerealiseerd als er nieuwe budgettaire mogelijkheden zijn. Ondertussen is ook het stelsel van de huursubsidies goedgekeurd.

De scholenbouw dient echter een aandachtspunt te blijven. Er is een lange reguliere wachtlijst. Zijn fractie hoopt vooral dat de DBFM-middelen op termijn niet in mindering zullen worden gebracht van de reguliere wachtlijst.

Het voorliggende ontwerp van decreet geeft meer bevoegdheid aan de schoolbesturen zelf. Op het ogenblik dat ze hiervoor inschrijven, zullen er nog altijd technische of juridische zorgen zijn. Daarom wil de overheid een projectbureau oprichten. Wellicht zullen er vooral bij de start en bij de oplevering belangrijke besprekingen worden gevoerd. Er kunnen echter ook problemen opduiken na twintig jaar, wanneer de gebouwen meer onderhoud beginnen te vergen, of op het einde van het contract. Zal men gedurende de hele periode van dertig jaar op dat projectbureau kunnen rekenen? Hij denkt dat ook de koepels hun schoolbesturen zullen moeten bijstaan met technische en juridische ondersteuning. Binnen het vorige decreet kregen ze daarvoor enige ondersteuning en dat systeem functioneerde vrij goed.

Het INR en Eurostat zijn er blijkbaar in geslaagd om een ESR-neutrale operatie te realiseren. Ook hij zou graag over de desbetreffende documenten beschikken.

Hij vraagt zich af waarom het dko niet in aanmerking komt voor DBFM-financiering.

De spreker staat positief tegenover de multifunctionaliteit, maar merkt tegelijk op dat het niet evident is om met derde partners goede afspraken te maken voor een periode van dertig jaar. Daarom moet er voldoende soepelheid worden ingebouwd. Bij de huidige DBFM-operatie zijn de kosten wat gestegen na de start. Hij hoopt dat die kostenstijging niet in mindering zal worden gebracht van de reguliere investeringen indien dit fenomeen zich opnieuw zou voordoen. De Vlor merkte op dat de toegankelijkheid die nodig is in het kader van het M-decreet, niet weerhouden is als selectiecriteria. De kostprijs per vierkante meter is evenmin weerhouden. Daarover wil hij graag meer uitleg.

Het DBFM-decreet dat tot stand kwam onder impuls van voormalig minister Frank Vandenbroucke, werd destijds unaniem goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Nu gaat het om een kleinere operatie. Hij vindt het wel logisch dat het subsidiëeringspercentage door de overheid hetzelfde blijft als bij Scholen van Morgen, na-

melijk 81,5 percent voor het basisonderwijs en 71,5 percent voor het secundair onderwijs.

Ten slotte wijst hij erop dat vanuit de meerderheid een amendement werd ingediend op dit ontwerp van decreet (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 893/2). Het amendement (amendement nr. 1) heeft betrekking op de eerste paragraaf van artikel 15. De reden hiervoor is dat er in het ontwerp van decreet – dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd voor de begrotingsopmaak 2017 rond was – nog sprake is van een investeringsprogramma van 200 miljoen euro. Bij de begrotingsopmaak heeft de regering echter beslist om 300 miljoen euro uit te trekken voor dit DBFM-investeringsprogramma in schoolinfrastructuur. De oorspronkelijke tekst stelde dat de Vlaamse Regering maximaal vijftien miljoen euro per jaar zou vastleggen voor de beschikbaarheidsvergoeding. Het is dan ook logisch dat dit in de gegeven omstandigheden eveneens met de helft wordt verhoogd tot 22,5 miljoen euro per jaar.

1.5. Tussenkoms van Koen Daniëls

Koen Daniëls benadrukt dat de schoolinfrastructuur essentieel is voor de kwaliteit van het onderwijs en dat de infrastructuurproblematiek vooralsnog onverminderd blijft bestaan. Daarom stemt het de N-VA-fractie tot tevredenheid dat deze regering op zoek gaat naar alle mogelijke manieren om de onderwijsinfrastructuur in stand te houden en om de capaciteit ervan uit te breiden. Zijn fractie staat dan ook ten volle achter de beslissing om hiervoor in de begroting geen 200 maar 300 miljoen euro uit te trekken. Om die reden heeft de meerderheid ook het zonet door Jos De Meyer vermelde amendement ingediend.

Het voorliggende ontwerp van decreet gaat over projectspecifieke DBFM-overeenkomsten. De grote omvang van de vorige DBFM was tegelijk een voor- en een nadeel. Een aantal mogelijke problemen kan nu worden ondervangen door te werken op projectniveau. Toch zal men ook binnen deze nieuwe juridische structuur ondersteuning moeten bieden aan de individuele schoolbesturen, al dan niet met de hulp van een onderwijskoepel. Daarom is hij tevreden dat men de ondertussen opgebouwde expertise van AGION en van Scholen van Morgen zal kunnen blijven benutten.

Hij deelt in principe de voorkeur van de Vlor voor financiering via reguliere middelen. We leven echter niet in een ideale wereld en daarom ziet hij DBFM als een mogelijkheid om binnen de huidige budgettaire context toch meer scholen te bouwen. Daarom vindt hij het positief dat de Vlaamse Regering op dit pad verdergaat, ook al is dit op lange termijn duurder. In dat opzicht betreurt hij dan ook dat de Vlor maar steeds op deze nagel blijft kloppen.

De spreker stelt vast dat er bij Scholen van Morgen wat problemen geweest zijn met de architecten die zich wilden indekken. In welke mate is dit probleem nu ondervangen? Artikel 10, 2°, spreekt over de minimale schaalgrootte bij de scholenbouwprojecten en over de homogeniteit van de projectcluster als selectiecriteria. Hij vindt dat gegeven niet terug in de memorie van toelichting. Hoe moet hij die homogeniteit begrijpen? Hij veronderstelt dat er geen hiërarchie zit in de criteria. Hij ziet wel een zekere spanning tussen het eerste criterium (artikel 10, 1°), de dwingende nood aan investeringen, die te maken heeft met zaken als het gebrek aan capaciteit en de bouwvalligheid, en het achtste criterium (artikel 10, 8°), namelijk de chronologie van de aanvragen op de reguliere wachtlijst.

N-VA is tevreden met de vermelding van de multifunctionaliteit (artikel 10, 6°). De scholen moeten op dat vlak echter goed bijgestaan worden. Men moet de nodige en correcte clausules inschrijven om voldoende flexibiliteit mogelijk te maken. Het gaat immers om contracten van dertig jaar.

Hij wenst ook te vernemen wat er gebeurt als een school ophoudt school te zijn. Moet er dan geprocedeerd worden om een teruggave te bekomen of is er een automatisme voorzien?

De laatste zin van artikel 11 zegt dat de verdeling van de totale budgettaire investeringsruimte tussen de onderwijsnetten met het oog op de realisatie van de projectspecifieke DBFM-overeenkomsten zal gebeuren op basis van OD II. Hij wil weten op welke manier men precies rekening wil houden met OD II. Dat decreet zegt immers dat de betreffende bepaling zal geëvalueerd en bijgestuurd worden a rato van de verschuivende schoolpopulaties. Is er al een tussentijdse afrekening gebeurd? Geldt deze bepaling alleen voor deze overeenkomst, of ook voor de vroegere DBFM? Wat met de capaciteitsmiddelen? Moeten de cijfers in OD II niet geactualiseerd worden?

Artikel 24 stelt dat de Vlaamse Regering gemachtigd is om een gemeenschapswaarborg te stellen voor de financiële verbintenis van de inrichtende machten, voortvloeiend uit een DBFM-overeenkomst die is afgesloten in het kader van een projectspecifiek DBFM-programma die niet gedekt wordt door een DBFM-toelage. De minister noemde dit de 'kleine waarborg'. Hij begrijpt daaruit dat er kan voorzien worden in een waarborg voor het stuk dat de school zelf voorziet en niet voor het deel van de DBFM. Hij denkt dat dat een wijs besluit is. Hoe zou die waarborg er kunnen uitzien? Bijstellingen zoals in het Nationaal Waarborgfondsverhaal moeten immers voorkomen worden.

Er zit volgens de spreker ook een vorm van subjectieve appreciatie in de verschillende voorgestelde criteria. De dwingende nood aan investeringen zou kunnen blijken uit elementen als bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Dat kan echter perverse effecten hebben. Een school die jaren niet geïnvesteerd heeft in haar gebouwen, zou op die manier voorrang kunnen krijgen.

In het verleden heeft men ervoor gekozen om het GO! binnen AGION te houden. De afgevaardigd bestuurder van AGION bleef in persoon volledig bevoegd voor DBFM. Zo kon men voorkomen dat de contracten moesten worden opengebroken, wat tot onrealistisch hoge kosten zou hebben geleid. Geldt deze manier van werken ook voor deze DBFM? Het GO! is namelijk niet vertegenwoordigd binnen de raad van bestuur van AGION.

Zoals hoger reeds gezegd is zijn fractie tevreden met de verhoging van het budget voor de projectspecifieke DBFM. Daarom wil de meerderheid bij wege van amendement artikel 15, §1, van het ontwerp van decreet in opwaartse zin aanpassen. Hij kijkt ook uit naar het door de minister vermelde advies van INR en Eurostat. De N-VA-fractie zal dit ontwerp van decreet dan ook zeker steunen.

1.6. Tussenkoms van Kathleen Krekels

Kathleen Krekels sluit zich aan bij de opmerkingen van Koen Daniëls over de subsidiëring. De Vlor pleit ervoor om niet af te wijken van het reguliere systeem. Zijzelf vindt het belangrijk dat de Vlaamse Regering dit wel doet om haar ambities waar te maken. Op dit ogenblik zijn vele scholen aan het bouwen, terwijl ze dit op basis van het reguliere systeem niet hadden kunnen doen.

Het DBFM-project Scholen van Morgen is in 2009 van start gegaan, maar de eerste scholen werden pas de voorbije jaren opgeleverd. Ze vermeldt een aantal praktische bezorgdheden van het werkveld waarmee men rekening kan houden bij een evaluatie op langere termijn. Vooreerst is er de kost van DBFM. Buiten de DBFM moeten de scholen ook werken binnen de financiële norm die wordt opgelegd door het schoolbestuur. Daardoor moeten ze vaak opportuniteiten schrappen die te maken hebben met het creëren van extra capaciteit voor de toekomst of met de

functionaliteit voor het gebruik van derden. Bij de evaluatie moet men dus zeker ook onderzoeken of er op die manier geen kansen worden gemist. Ten tweede is er binnen het DBFM-contract geen ruimte meer voor inspraak van zodra alles is afgesproken. Het werkveld heeft daar problemen mee. Er kan immers sprake zijn van voortschrijdend inzicht. Ten derde bepaalt het contract dat er bij de opvolging gedurende dertig jaar voor elk specifiek mankement een beroep gedaan wordt op de bevoegde persoon die daarvoor is aangesteld. In de toekomst moet men evalueren of dat praktisch werkbaar is.

2. Antwoorden van minister Hilde Crevits

Minister *Hilde Crevits* erkent dat er op dit ogenblik nog geen uitgebreide, geschreven evaluatie is, aangezien er nu nog geen formele evaluatie gebeurd is. De grote DBFM zou immers geëvalueerd worden vanaf de start van de onderhoudsperiode, die nu pas echt ten volle begint te lopen. Dit belet echter niet dat er in vergelijking met het vorige decreet wel al een aantal wijzigingen zijn, onder meer in verband met de waarborg. Er zijn ook een paar zorgpunten meegenomen die leven op het terrein. Er waren bijvoorbeeld nogal wat kritieken op het grote bedrag (overhead-kost) dat werd voorbehouden voor Scholen van Morgen. Daarom werd er nu gekozen voor meer kleinschalige pps-projecten waar de scholen meer vat op hebben. Europees commissaris Marianne Thyssen verklaarde dat dit type van pps-project haar helpt om de criteria te formuleren voor een Europees model, dat toelaat om privé-geld budgetneutraal te mobiliseren. De aannemers zijn ondertussen meer vertrouwd geraakt met deze DBFM-contracten. Net als de scholen vragen ze om die piste niet los te laten.

De minister vond het vooral belangrijk om een private financieringspiste te vinden die de toets van de ESR-neutraliteit doorstaat. Hierbij ziet ze het INR niet als een tegenstander, maar als een medestander. De regering kan geen gebruik maken van de lage rentestand om te gaan lenen bij het publiek, omdat deze werkwijze een onmiddellijke impact zou hebben op de begroting. Ze weet ook dat veel mensen die over een zeker kapitaal beschikken, bereid zijn om te investeren in scholen. Dat zou echter ESR-matige gevolgen hebben. Daarom is ze op zoek gegaan naar andere ESR-neutrale pistes om het private geld te mobiliseren.

Alle fracties hebben het belang van multifunctionaliteit benadrukt. De minister neemt dat de facto mee in de criteria, maar kan dat niet opleggen als een harde contractuele voorwaarde. De concrete vormgeving van het project is immers een lokale aangelegenheid en de private partner zit binnen de pps mee aan het stuur gedurende de hele DBFM-periode. De minister is er van overtuigd dat met dat criterium 'multifunctioneel gebruik' wel voldoende rekening zal worden gehouden bij de beoordeling. Binnen de OVSG-projecten wordt er nu al sterk gestreefd naar een maximale multifunctionaliteit. Ook het GO! en het katholiek onderwijs doen heel grote inspanningen op dat vlak. In het initiële voorstel van sp.a voor de grote DBFM was er overigens relatief weinig sprake van multifunctionaliteit. Soms bieden de lokale besturen aan om de scholen te ondersteunen bij het realiseren van de multifunctionaliteit. Dat vindt ze een goede zaak. De visie op de multifunctionaliteit van de nieuwe schoolgebouwen is de voorbije jaren sterk geëvolueerd. Aanvankelijk waren er scholen die een beperkte invulling gaven aan de bezettingsmatrix. Als ze daar later op terugkwamen, moesten ze vaststellen dat er ook voor het onderhoud geen rekening was gehouden met die ruimere invulling en gebruik van hun nieuwe schoolgebouw.

De onderwijsverstrekkers hebben er uitdrukkelijk voor gekozen om het dko niet op te nemen in dit project. OVSG heeft dat – als grootste verstrekker van dko – mee aanvaard. Het is namelijk de bedoeling om te focussen op het leerplichtonderwijs, waar de noden enorm groot zijn. Door de vormgeving van het project kan men er

echter de facto voor zorgen dat ook het dko een plaats kan vinden in deze nieuwe DBFM-projecten.

Binnen het huidige DBFM-programma Scholen van Morgen was de link met OD II aanvankelijk niet opgenomen in het decreet. Het is pas bij de selectie van de projecten dat men gezegd heeft dat er rekening zou worden gehouden met OD II. Het gevolg is dat OD II niet helemaal gerespecteerd is binnen de afrekeningen omdat het ene project nu eenmaal meer kost dan het andere. Nu wordt de link met OD II direct opgenomen in het ontwerp van decreet. De minister is bereid tot een discussie over de actualisatie van de parameters in OD II, maar dat is in feite een ander debat, wat hier los van staat. Ze vindt het vooral belangrijk om het budgettaire investeringsvolume van het hele dossier te verdelen door toepassing van OD II. Dat betekent dat er van in den beginne garanties zijn dat elk onderwijsnet zijn aandeel krijgt. Op dat aandeel worden dan de afgesproken subsidiepercentages toegepast. Voor het katholiek onderwijs, dat niet voor honderd percent gesubsidieerd wordt, wordt dat aangerekend op de enveloppe die hen toekomt. Er zullen dus geen scheeftrekkingen ontstaan.

Ze begrijpt ook de vraag van Jos De Meyer om deze middelen niet te laten interen op de reguliere budgetten. Ook zij wenst twee sporen te behouden, namelijk een regulier budget van ettelijke honderden miljoenen euro en de publiek-private middelen waarbij de beschikbaarheidsvergoedingen in een apart budget opgenomen worden.

Steve Vandenberghe heeft terecht verwezen naar de verdiensten van sp.a in het dossier Scholen van Morgen. Het grote probleem is evenwel dat de kosten uiteindelijk toch ingekanteld zijn in de gewone budgetten. Daarom wil ze op dat vlak nu heel voorzichtig te werk gaan. Een van de gevolgen is dat er geen overheidswaARBorg meer is. Toch zijn de scholen bereid om de sprong te wagen. Ze zien immers dat ze op die manier een beroep kunnen doen op private middelen en dat ze hun bouwproject sneller kunnen realiseren.

Binnen de nieuwe DBFM zullen de scholen zelf de aanbesteding moeten doen. Op dat vlak is er onderhand wel expertise binnen de scholen. De overheid zorgt voor begeleiding met haar projectbureau. De Vlor vindt dat een goede zaak. Dat projectbureau dient uiteraard evenwichtig samengesteld te zijn. Nu krijgt elk net en elke koepel een bedrag om de eigen scholen te begeleiden. Daarover is discussie mogelijk. De minister is voorstander van een permanent projectbureau, actief gedurende de hele duur van het DBFM-traject.

Bij nieuwbouw is de toegankelijkheid wettelijk geregeld. Daarvoor zijn dus geen extra bepalingen meer nodig. Bij renovaties is er wel nog een probleem, maar de toegankelijkheid is duidelijk een vanzelfsprekend gegeven, dus ook bij de renovatie van bestaande oudere schoolgebouwen.

Voor ESR-neutrale projecten moet de termijn voldoende lang zijn. Daarom blijft de termijn van dertig jaar behouden. Op die termijn is er ook weinig kritiek. Dat is ook de gebruikelijke afschrijvingscyclus van een onroerend goed. Voor de school is het wel gemakkelijk dat het onderhoud vervat zit in de beschikbaarheidsvergoedingen. Na dertig jaar krijgen ze in hun patrimonium een schoolgebouw van goede kwaliteit. Dat is een goede zaak. Daar mag ook een prijs tegenover staan.

Zoals gezegd, beschikt de minister nog niet over een formele evaluatie. Ze is echter een grote voorstander van een grondige evaluatie van pps. Die evaluatie is, overeenkomstig het Masterplan Scholenbouw, gepland in 2018. Daar zal ze zich aan houden.

De kostprijs van DBFM ligt tien tot vijftien percent hoger, volgens de eerste ramingen en vergelijkingen. Daarmee is het risico op extra onderhoudsuitgaven echter ook meteen afgedekt. Dat gaat dus heel ver, tot dertig jaar.

Binnen het huidige DBFM-project krijgen de koepels een aanzienlijke toelage die bestaat uit een basisbedrag en een recurrente toelage, om schoolbesturen te begeleiden bij de realisatie van de DBFM-projecten. Tot op vandaag heeft het Katholiek Onderwijs Vlaanderen ongeveer een miljoen euro gekregen voor begeleiding, waaronder 420.000 euro dit jaar. Het GO! heeft 220.000 euro gekregen, en OVSG en POV kleinere bedragen, afhankelijk van het aantal te realiseren DBFM-dossiers. Het nieuwe ontwerp van decreet voorziet in de oprichting van een projectbureau dat zal instaan voor de begeleiding. Het is het een of het ander. Dat projectbureau dient zich niet te beperken tot de aanbesteding en de bouw. Het dient gedurende dertig jaar de scholen te begeleiden, gedurende heel het DBFM-traject.

Jean Eliaerts, afgevaardigd bestuurder AGION, merkt – namens de minister – op dat de eerste DBFM-operatie heel grootschalig was. Er zijn ook lessen getrokken uit deze eerste grote inhaaloperatie. Nu is er gekozen voor een vereenvoudigde en kleinere formule, die meer aansluit bij de klassieke DBFM-formules. Men zal een project of enkele projecten rechtstreeks in de markt zetten. Het voordeel is dat de private partners niet meer geconfronteerd worden met een volumerisico. In de eerste DBFM-operatie had de Vlaamse Regering de overheidsopdracht uitgeschreven, die ze uiteindelijk gegund heeft aan één private partner. Vervolgens moest de projectmanager alle geïnteresseerde scholen aanschrijven. Het was absoluut niet zeker of die scholen daar ook zouden op intekenen. Voor de private aannemers was het ook niet duidelijk hoe die projecten eruitzagen. Ze hadden alleen een lijst. De overheid legde dus eigenlijk een risico bij de private partner omdat deze niet zeker was van het volume dat hij had binnengehaald. In de nieuwe pps-formule is er geen volumerisico. De marktpartij heeft niet meer de onzekerheid of het project doorgaat of niet. Als ze geselecteerd wordt door een inrichtende macht, dan gaat ze de DBFM-school bouwen, en na dertig jaar teruggeven. Door de nieuwe aanbestedingsprocedure wordt er ook onmiddellijk geselecteerd op het ontwerp van het project. Er is dus van in den beginne meer duidelijkheid.

Het maximaal gebruik van het schoolgebouw is een na te streven principe. Dat is logisch, want deze scholen worden finaal toch met gemeenschapsgeld gebouwd. De ESR-regels zeggen wel dat de private partij gedurende dertig jaar eigenaar moet zijn van het gebouw dat ze ter beschikking stelt van de school. De overheid kan dus niet zomaar bijkomende veranderende voorwaarden opleggen.

DBFM zal zeker een positieve economische impact hebben, maar men kan die impact niet precies inschatten. Doordat er nu kleinere clusters in de markt worden gezet, zal er wellicht wat meer concurrentie mogelijk zijn bij de aanbestedingen. Hopelijk zal dat de prijzen drukken en zullen er ook iets kleinere aannemers kunnen meedingen.

Niet alleen het Masterplan Scholenbouw, maar ook het ondernemingsplan van AGION voorziet dat er een grondige evaluatie dient te gebeuren. Die evaluatie zal zeker plaatsvinden.

Een van de lessen is ook dat de inrichtende macht best van bij het begin bij het project goed betrokken kan zijn, dus vanaf de aanbesteding. Men kan de indruk hebben dat de eerste DBFM-operatie heel lang geduurd heeft. Het is echter vooral de aanbestedingsprocedure die heel lang geduurd heeft. Eens de projecten in de markt worden gezet, kan er aan een heel hoog tempo worden gebouwd. De strakke deadlines worden systematisch gehaald. Bij AGION heeft men de indruk dat de bouw zelfs sneller verloopt dan binnen de reguliere financiering van een schoolbouwdossier.

In de eerste DBFM-operatie was er ook voorzien in de mogelijkheid van een gebruik door derden. De inrichtende macht moet dat echter van in het begin goed invullen in de bezettingsmatrix van het nieuwe schoolgebouw die ze voor ogen heeft. Een wijziging van de bezettingsmatrix tijdens het contract levert wijzigingen op in de kostenstructuur van de private partner. Ook het projectbureau zal de inrichtende machten hier goed moeten op wijzen.

Minister *Hilde Crevits* zal het advies van Eurostat en het INR bezorgen ten behoeve van het verslag (bijlage 2 op de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaams-parlement.be).

3. Aanvullende vragen en slotreplieken

Jo De Ro wil nog weten of men ook gedacht heeft aan de ondersteuning van de Brusselse schoolbesturen. Dat impliceert namelijk dat er binnen de projectploeg voldoende bagage is over de specifieke Brusselse regelgeving ter zake.

Jean Eliaerts stelt dat er in het kader van Scholen van Morgen thans ook een aantal Brusselse projecten gerealiseerd werden. Dat heeft niet tot noemenswaardige moeilijkheden geleid. Dat blijft dus ook mogelijk in de toekomst.

Jos De Meyer vindt het vooral belangrijk dat de middelen van de beschikbaarheidsvergoeding niet in mindering zullen worden gebracht op de reguliere financiering.

Hij vindt de multifunctionaliteit heel belangrijk. Men moet dit echter voldoende flexibel kunnen interpreteren. Een externe vereniging kan zich immers niet voor dertig jaar engageren.

De kostprijs per vierkante meter vindt hij ook een belangrijk criterium. Men moet eigentijdse gebouwen neerzetten, die voldoen aan alle normen. Voor het overige is hij voorstander van het aan de dag leggen van enige soberheid.

Koen Daniëls wil nog een aanvulling geven bij het antwoord van de minister op de vraag of men niet beter kan lenen nu de rente zo laag staat. Het feit dat de rente laag staat betekent inderdaad nog niet dat het ontleende kapitaal niet verrekend wordt in de schuldgraad.

Bij Scholen van Morgen konden de facto alleen de grote aannemers intekenen. Zullen er voor de projectspecifieke oproepen ook kleinere aannemers kunnen intekenen, die lokale mensen tewerkstellen? Grote aannemers hebben namelijk meer knowhow over het aantrekken van buitenlandse werknemers.

Op zijn vraag over het GO! heeft hij nog geen antwoord gekregen.

Ten slotte wil hij weten of er voorzien is in een soort van afkoopsysteem. Dat heeft hij namelijk niet teruggevonden in het ontwerp van decreet. Hij verwijst daarbij specifiek naar de situatie in Dessel waar men gewerkt heeft met promotiebouw. De gemeente heeft alles zelf gefinancierd en vervolgens terugbetaald met de reguliere subsidie. Men zou ook kunnen denken aan een systeem waarbij men het DBFM-gebouw na een zekere tijd kan overkopen. Dat zal zeker niet goedkoop zijn, want de private partner heeft gerekend met een periode van dertig jaar.

Jean Eliaerts gaat in op de verhouding tussen het GO! en AGION. Net zoals bij het eerste DBFM-programma Scholen van Morgen, valt het GO! met zijn nieuwe DBFM-projecten binnen dit ontwerp van decreet, opnieuw niet onder de bevoegdheid van de raad van bestuur van AGION. De uitwerking van deze nieuwe projectspecifieke DBFM-overeenkomsten vallen onder de directe bevoegdheid van de afgevaardigd

bestuurder van AGION, in opdracht van de minister, zoals dit past binnen het klassieke patroon van een administratie.

Door het verlagen van het volume is het verder inderdaad denkbaar dat er in deze DBFM-operatie ook iets kleinere aannemers kunnen participeren. Daarmee kan men rekening houden bij de opmaak van de opdrachtdocumenten. Men moet zich echter geen illusies maken. DBFM-contracten vergen een bepaalde expertise. Bij de financiering van de vennootschap worden ook bepaalde garanties gevraagd van de aannemer. Men wil niet het risico lopen dat de aannemer failliet gaat gedurende de bouwperiode.

Koen Daniëls weet dat het gaat over projectmatige DBFM's, binnen een grotere korf. Het lijkt hem logisch dat er voor de financiering voorwaarden worden opgelegd aan de aannemer. Hij kan zich voorstellen dat een kleine lokale aannemer niet bij machte zal zijn om de voltooiingswaarborg vol te storten of om daarvoor waarborgen te krijgen van een externe partner. Ook de overheid voorziet niet in die waarborg. Hij heeft echter begrepen dat de projecten binnen deze DBFM niet allemaal door dezelfde aannemer zullen worden gebouwd. Zijn fractie zou dan ook willen dat niet alleen de allergrootste aannemers in aanmerking komen.

Minister *Hilde Crevits* verklaart dat men nog moet specificeren welke aannemers er in aanmerking komen. Het ontwerp van decreet zegt daar niets over. De meer beperkte schaalgrootte biedt zeker opportuniteiten. De aannemers zullen echter aan voorwaarden moeten voldoen. Om het onderhoud gedurende dertig jaar te kunnen garanderen, moeten ze een zekere robuustheid hebben.

Op de vraag van Jos De Meyer naar flexibiliteit antwoordt ze dat de individuele verenigingen niet hoeven te garanderen dat ze het gebouw dertig jaar zullen gebruiken. De verenigingen kunnen elkaar ook opvolgen. Op die manier is er dus enige flexibiliteit mogelijk in de loop van de procedure. Ook de gemeente kan daarin een rol spelen. Het is wel de bedoeling dat er van in den beginne duidelijkheid is over het multifunctionele gebruik.

Koen Daniëls beseft dat heel wat aannemers van klasse 3 of 4 niet de nodige knowhow hebben. Hij vraagt dat AGION ook die aannemers zou ondersteunen om een maximale lokale verankering te realiseren.

Minister *Hilde Crevits* verklaart deze bezorgdheid te zullen meenemen. Tegelijk wijst ze er echter op dat de ondersteuning in eerste instantie bedoeld is voor de scholen.

In antwoord op de vraag van Jos De Meyer erkent *Jean Eliaerts* dat het ontwerp van decreet geen criterium bevat qua kostprijs per vierkante meter. Er is echter wel voorzien dat de schoolinfrastructuur moet voldoen aan de algemene financiële norm. De daaraan verbonden kostprijs schommelt rond de 1300 euro per vierkante meter, exclusief btw.

III. Stemmingen

1. Artikelsgewijze stemming

Artikelen 1 tot 14

Ter stemming gelegd, worden de artikelen 1 tot en met 14 zonder verdere opmerkingen aangenomen met 11 stemmen voor, bij 3 onthoudingen.

Artikel 15

Op dit artikel werd door de meerderheid een amendement nr. 1 ingediend (zie *Parl. St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 893/2), dat ertoe strekt een wijziging aan te brengen in paragraaf 1 van artikel 15.

Jos De Meyer verwijst dienaangaande naar zijn tussenkomst over de verhoging van het plafond van de jaarlijkse verbintenismachtiging tijdens de algemene bespreking.

Amendement nr. 1 wordt daarna aangenomen met 11 stemmen voor, bij 3 onthoudingen.

Het aldus gewijzigde artikel 15 wordt daarna eveneens aangenomen met 11 stemmen voor, bij 3 onthoudingen.

Artikelen 16 tot 24

Ter stemming gelegd, worden de artikelen 16 tot en met 24 zonder verdere opmerkingen aangenomen met 11 stemmen voor, bij 3 onthoudingen.

2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet betreffende de alternatieve financiering van schoolinfrastructuur via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten ten slotte eveneens aangenomen met 11 stemmen voor, bij 3 onthoudingen.

3. Stemverklaring

Steve Vandenberghe deelt mee dat zijn fractie vraagt naar meer middelen in het kader van dit dossier. Dat punt zou hij echter liever bespreken binnen het algemene budgettaire kader. Diezelfde opmerking geldt voor het door de meerderheid ingediende amendement. Zijn fractie heeft daarnaast ook vragen bij een aantal concrete formuleringen in het ontwerp van decreet. Om die redenen heeft zijn fractie zich onthouden bij de stemming.

Kathleen HELSEN,
voorzitter

Steve VANDENBERGHE
Jos DE MEYER
Koen DANIËLS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AGION	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
btw	belasting over de toegevoegde waarde
DBFM	Design Build Finance Maintain
dko	deeltijds kunstonderwijs
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
Eurostat	statistical office of the European Union
GO!	onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
M-decreet	decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
OD	decreet betreffende het onderwijs (genummerd onderwijsdecreet)
OVSG	Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten
POV	Provinciaal Onderwijs Vlaanderen
pps	publiek-private samenwerking
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
vzw	vereniging zonder winstoogmerk

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° beschikbaarheidsvergoeding: de vergoeding die door de inrichtende macht verschuldigd is aan de projectvennootschap overeenkomstig de DBFM-overeenkomst en die gebaseerd is op de projectwaarde, de financieringskosten, de onderhoudskosten, de personeels- en werkingskosten van de projectvennootschap, de verzekeringskosten en een eventuele risico- en winstpremie;
- 2° DBFM-overeenkomst: de overeenkomst die door een inrichtende macht met een projectvennootschap wordt gesloten voor een scholenbouwproject of projectcluster in het kader van het projectspecifiek DBFM-programma;
- 3° DBFM-toelage: de financiële bijdrage aan de beschikbaarheidsvergoeding;
- 4° projectcluster: een groep van scholenbouwprojecten van één of meer inrichtende machten;
- 5° projectspecifiek DBFM-programma: de alternatieve financiering van bijkomende schoolinfrastructuur via DBFM-overeenkomsten;
- 6° projectvennootschap: de private vennootschap die instaat voor het ontwerp (design), de bouw (build), de financiering (finance) en het onderhoud (maintain) van de schoolinfrastructuur. De Vlaamse Gemeenschap en de inrichtende machten kunnen rechtstreeks noch onrechtstreeks belangen nemen in die vennootschap of haar financiële verbintenissen waarborgen;
- 7° reguliere subsidiëring of reguliere financiering:
 - a) reguliere subsidiëring is de reeds bestaande wijze waarop de inrichtende macht in het gesubsidieerd onderwijs beroep kan doen op de financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur overeenkomstig de geldende onderwijsregelgeving;
 - b) reguliere financiering is de reeds bestaande wijze waarop de inrichtende macht in het gemeenschapsonderwijs beroep kan doen op financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur overeenkomstig de geldende onderwijsregelgeving;
- 8° scholenbouwproject: de terbeschikkingstelling door de projectvennootschap van schoolinfrastructuur voor een periode van dertig jaar;
- 9° schoolinfrastructuur:
 - a) de onroerende goederen die bestemd zijn voor de onderwijsinstellingen, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding;
 - b) de eerste uitrusting die aangebracht is in een nieuw of aangepast gebouw, die onontbeerlijk is voor het gebruik van de infrastructuur en die onroerend is door de aard of bestemming ervan.

Art. 3. Dit decreet is van toepassing op de instellingen voor gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, op het volwassenenonderwijs en op de internaten en de centra voor leerlingenbegeleiding.

Art. 4. In het kader van het projectspecifiek DBFM-programma kan een inrichtende macht voor één of meer onroerende goederen waarvan ze eigenaar is of waarop ze een zakelijk recht bezit die haar het genot verzekeren tot de einddatum van de DBFM-overeenkomst overeenkomstig de voorwaarden en bepalingen van dit decreet een DBFM-overeenkomst sluiten met een projectvennootschap en van het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, hierna 'AGION' genoemd, of van de Vlaamse Regering een DBFM-toelage verkrijgen.

In geval van een projectcluster waarbij verschillende inrichtende machten betrokken zijn, wordt gebruik gemaakt van een samengevoegde opdracht, zoals ver-

meld in artikel 38 van de wet van 15 juni 2006 op overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten. In voorkomend geval sluit elk van de betrokken inrichtende machten een DBFM-overeenkomst en kan elk van hen een DBFM-toelage verkrijgen.

Art. 5. AGION kan, daarin ondersteund door School Invest NV, en het projectbureau, vermeld in artikel 7, conform de wetgeving inzake de overheidsopdrachten, per projectcluster of bij gebreke daarvan per scholenbouwproject een lijst van geselecteerde kandidaten opstellen die beantwoorden aan de gestelde kwalitatieve selectiecriteria.

De inrichtende machten nodigen in voorkomend geval alle kandidaten van de lijst, vermeld in het eerste lid, uit om een offerte in te dienen.

Art. 6. AGION ondersteunt de betrokken inrichtende machten voorafgaand aan, tijdens en na het sluiten van een DBFM-overeenkomst.

AGION stelt, daarin ondersteund door School Invest NV, typeopdrachtdocumenten op, waaronder een model van DBFM-overeenkomst dat minstens voorziet in de volgende elementen:

- 1° een berekeningsmethode om de beschikbaarheidsgraad van de schoolinfrastructuur vast te stellen;
- 2° het principe dat de beschikbaarheidsvergoeding slechts verschuldigd is in functie van de graad van beschikbaarheid van de schoolinfrastructuur;
- 3° het principe dat op de einddatum van de DBFM-overeenkomst de schoolinfrastructuur aan welomschreven overdrachtseisen moet voldoen;
- 4° de remediërende en sanctionerende maatregelen in het geval van niet naleving van de voorwaarden van de DBFM-overeenkomst;
- 5° de verdeling van de risico's tussen de contracterende partijen.

De typeopdrachtdocumenten die opgemaakt worden door AGION dienen gevolgd te worden door de inrichtende machten. De finale opdrachtdocumenten dienen voorafgaandelijk goedgekeurd te worden door AGION.

Art. 7. De Vlaamse Regering richt een projectbureau op dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de onderwijsnetten van het gesubsidieerd onderwijs en het Gemeenschapsonderwijs en deskundigen, aangewezen voor hun expertise in schoolinfrastructuur of publiek-private samenwerking.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling en de werking van het projectbureau.

Art. 8. Het projectbureau ondersteunt AGION bij:

- 1° de voorbereiding van de ingediende aanvragen, vermeld in artikel 9;
- 2° de opstelling van de lijst van geselecteerde kandidaten, vermeld in artikel 5, eerste lid;
- 3° de beoordeling van de offertes die de geselecteerde kandidaten hebben ingediend.

Art. 9. De inrichtende macht dient, op basis van een oproep door de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, een aanvraag in om in aanmerking te komen voor het projectspecifiek DBFM-programma. In geval van een projectcluster waarbij verschillende inrichtende machten betrokken zijn, worden de aanvragen gegroepeerd ingediend.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen van de indiening, de vorm en inhoud van de aanvragen.

Hoofdstuk 2. Selectie en rangschikking

Art. 10. De aanvragen worden op basis van de volgende selectiecriteria beoordeeld:

- 1° de dwingende nood aan investering;
- 2° de minimale schaalgrootte van de scholenbouwprojecten en de homogeniteit van de projectcluster;
- 3° de planmatige aanpak;
- 4° de financiële haalbaarheid;
- 5° de duurzaamheid inclusief de energie-efficiëntie;
- 6° de multifunctionaliteit;
- 7° de mate waarin specifieke interne of externe factoren de vergunbaarheid of de realisatie van het scholenbouwproject of de projectcluster kunnen beïnvloeden of bemoeilijken, inclusief de mate waarin voorbereidende werken noodzakelijk zijn;
- 8° de chronologie van de aanvragen op de reguliere wachtlijsten;
- 9° de mogelijk te behalen meerwaarde in een DBFM-benadering.

Art. 11. Op basis van de selectiecriteria, zoals bedoeld in artikel 10, geeft AGION in een schriftelijk verslag zijn advies over de selectie en rangschikking van de aanvragen van het gesubsidieerd onderwijs. Het bezorgt dat verslag aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs. Het GO! bezorgt zijn advies met betrekking tot haar projecten, zoals afgetoetst aan de selectiecriteria, rechtstreeks aan de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs. De verdeling van de totale budgettaire investeringsruimte tussen de onderwijsnetten met het oog op de realisatie van de projectspecifieke DBFM-overeenkomsten gebeurt op basis van de toepassing van Onderwijsdecreet II.

Art. 12. De Vlaamse Regering beslist, op grond van het advies van AGION en op basis van het advies van het GO!, op voorstel van de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs, over de selectie en rangschikking van de scholenbouwprojecten.

Hoofdstuk 3. DBFM-toelage

Art. 13. Komen in aanmerking voor een DBFM-toelage:

- 1° de instellingen voor gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding die beantwoorden aan de criteria van de rationalisatie- en programmatienormen die de voorwaarden vastleggen voor het voortbestaan of de betoelaging van bestaande centra, instellingen, afdelingen of andere onderverdelingen, en anderzijds de oprichting of opname in de toelageregeling van nieuwe centra, instellingen, afdelingen of andere onderverdelingen;
- 2° wiens scholenbouwprojecten geselecteerd werden in het kader van het projectspecifiek DBFM-programma en waarvan de schoolinfrastructuur beantwoordt aan de fysische en financiële normen zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007 houdende vaststelling van de regels die de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding bepalen en van de fysische en financiële normen voor de schoolgebouwen, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding.

Art. 14. §1. De DBFM-toelage wordt berekend als een percentage van de beschikbaarheidsvergoeding die de inrichtende macht verschuldigd is overeenkomstig de DBFM-overeenkomst.

§2. De DBFM-toelage bedraagt 81,5% voor de instellingen van het gewoon en buitengewoon basisonderwijs in het gesubsidieerd onderwijs, en 71,5% voor de

instellingen van andere onderwijsniveaus, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding.

Voor de instellingen, de internaten en de centra, vermeld in artikel 3, in het gesubsidieerd onderwijs wordt de DBFM-toelage, die wordt berekend conform het eerste lid, verhoogd, derwijze dat de daadwerkelijk verschuldigde onderhoudscomponent in de beschikbaarheidsvergoeding aan 90% wordt betoelaagd.

§3. De DBFM-toelage bedraagt 100% voor de instellingen, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding in het Gemeenschapsonderwijs.

§4. De Vlaamse Regering kan de nadere normen, modaliteiten en de procedure bepalen voor de toekenning en uitbetaling van de DBFM-toelage.

Art. 15. §1. AGION wordt er toe gemachtigd om in het kader van het projectspecifiek DBFM-programma gedurende de dertigjarige beschikbaarheidsperiode verbintenissen aan te gaan ten belope van maximaal 22,5 miljoen euro per jaar. Die verbintenissen mogen voorzien in een indexering conform paragraaf 2.

§2. Vanaf het tweede jaar en tot en met het dertigste jaar van de dertigjarige beschikbaarheidstermijn mag de beschikbaarheidsvergoeding voor elk project jaarlijks geïndexeerd worden onder de volgende voorwaarden:

- 1° slechts het gedeelte van de beschikbaarheidsvergoeding dat betrekking heeft op de eigen werkingskosten van de projectvennootschap, het onderhoud en de verzekeringen, komt in aanmerking voor indexering op basis van parameters die de reële kosten vertegenwoordigen;
- 2° het indexeerbaar gedeelte van de beschikbaarheidsvergoeding bedraagt maximaal 35%;
- 3° in geen geval mag de jaarlijkse indexatie ertoe leiden dat in enige periode de beschikbaarheidsvergoeding meer bedraagt dan wanneer de oorspronkelijke beschikbaarheidsvergoeding jaarlijks zou aangepast worden aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijsen.

Art. 16. AGION kan alle initiatieven nemen die het nodig acht om toe te zien of de voorwaarden voor de toekenning van de DBFM-toelage vervuld zijn gedurende de termijn van de DBFM-overeenkomst en of de DBFM-toelage niet ten onrechte wordt uitbetaald.

AGION kan onder meer bijkomende documenten en gegevens opvragen, de inrichtende macht horen en een bezoek ter plaatse brengen.

Art. 17. Als geen gevolg gegeven wordt aan de initiatieven van AGION, vermeld in artikel 16, kan de betaling van de DBFM-toelage opgeschort worden.

Art. 18. De toekenning van de DBFM-toelage is afhankelijk van de onderwijsbestemming van de schoolinfrastructuur, niettegenstaande de mogelijkheid om de schoolinfrastructuur open te stellen voor ander gebruik.

Als de onderwijsbestemming van de schoolinfrastructuur niet langer verzekerd is, houdt AGION op met de betaling van de DBFM-toelage.

Het behoort tot de appreciatie van AGION om te bepalen of de onderwijsbestemming niet langer verzekerd is, gebaseerd op alle feitelijke en juridische elementen die bekend zijn.

Art. 19. De ten onrechte uitbetaalde DBFM-toelagen worden verrekend met de nog verschuldigde DBFM-toelagen.

Bij gebrek aan verschuldigde DBFM-toelagen vordert AGION de ten onrechte uitgekeerde toelagen terug.

Hoofdstuk 4. Beroep op reguliere subsidiëring of reguliere financiering

Art. 20. Een inrichtende macht kan tijdens de looptijd van de DBFM-overeenkomst een beroep doen op de reguliere subsidiëring of reguliere financiering voor zover een verandering aan het scholenbouwproject niet opgevangen kan worden door de DBFM-overeenkomst.

In afwijking van artikel 19, §1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving kan een inrichtende macht in het gesubsidieerd onderwijs die tijdens de looptijd van de DBFM-overeenkomst niet over een zakelijk recht beschikt op de schoolinfrastructuur die het voorwerp uitmaakt van de DBFM-overeenkomst, een beroep doen op de reguliere subsidiëring.

Art. 21. Een inrichtende macht in het gesubsidieerd onderwijs kan gedurende de looptijd van de DBFM-overeenkomst geen beroep doen op de reguliere subsidiëring voor de aankoop van de schoolinfrastructuur dat het voorwerp uitmaakt van de DBFM-overeenkomst.

Hoofdstuk 5. Einde DBFM-overeenkomst

Art. 22. Op het einde van de DBFM-overeenkomst wordt de schoolinfrastructuur kosteloos overgedragen aan de inrichtende macht.

Art. 23. Voor instellingen, internaten en centra voor leerlingenbegeleiding in het gesubsidieerd onderwijs gaat AGION over tot terugvordering wanneer de schoolinfrastructuur na het einde van de DBFM-overeenkomst wordt verkocht of als de infrastructuur voor andere doeleinden dan onderwijsdoeleinden wordt aangewend.

De terugvordering is gebaseerd op een aandeel van de verkoopwaarde van de schoolinfrastructuur dat evenredig is aan de toegekende subsidie, verminderd met een twintigste per jaar na het einde van de DBFM-overeenkomst.

De aanvangsdatum voor de berekening van de aldus toegekende vermindering is 1 september van het schooljaar dat volgt op de einddatum van de DBFM-overeenkomst.

Hoofdstuk 6. Waarborg

Art. 24. De Vlaamse Regering is gemachtigd om een gemeenschapswaarborg te stellen voor de financiële verbintenissen van de inrichtende machten voortvloeiende uit de DBFM-overeenkomsten afgesloten in het kader van het projectspecifiek DBFM-programma die niet gedekt worden door een DBFM-toelage.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de voorwaarden of modaliteiten voor het stellen van de waarborg.